

I det følgende materiale har jeg igen forsøgt at lave et slægtshistorisk tilbageblik denne gang på mine tipoldeforældre Gjertrud Cathrine Davidsdatter og Mads Nielsen fra Daugstrup, ligesom jeg har gjort med mine oldeforældre fra Gerskov. Da jeg af gode grunde aldrig har mødt disse personer eller deres drenge har jeg forsøgt at fortælle en slægts historie med basis i mange af de billeder jeg er i besiddelse af eller har fundet på nettet.

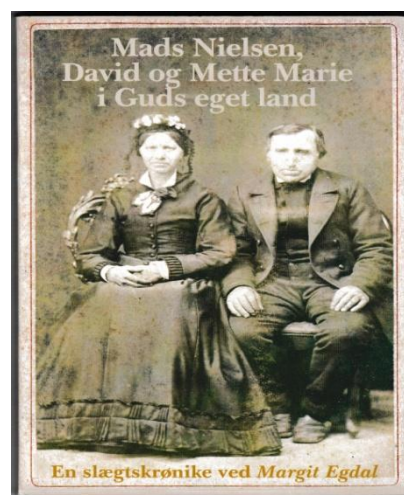

Denne gård ligger på adressen Kvindevadet , Otterup og ejes i dag af Vivi og Erling Daugaard, hvorfra de driver deres forretning Nordfrim fra helt nye bygninger efter de i rev den gamle gård ned. Gården blev oprindelig bygget af Østrupgaard med henblik på at gården skulle drives af en fæstebonde som det var almindeligt på den tid. I blev Mads Nielsens forældre udvalgt af stamhusbesidder Møller på Østrupgaard til fæstere på gården. Ifølge fæsteprotokol for Østrupgaard er fæstebrevet underskrevet / - .

De får børn - piger og drenge. Mads er nummer i søskendeflokken. Vi ved ikke meget om Madses søskende andet end hans lillebror Jørgen skulle have været fæster efter sine forældre. Senere hører vi om hans to søstre Maren Kirstine og Birthe Cathrine der begge døbes til mormon troen. Rejser til Utah - begge dør på rejsen. Ligeledes dør to andre af hans søskende i en ung alder eller lige efter fødslen.

Da Mads er / år kommer han i lære som møllebygger og tømrer hos en mester i Bårdesø, som også hedder Mads Nielsen (jfr. Margit Egdals bog). Han når at blive udlært og får lavet sit svendestykke et chatol. Dette chatol stod mange år på gården i Daugstrup og senere hos hans søn Knud i Søhus. I dag står chatollet hos hans tipoldebarn Trine som er den sidste i slægten som har arvet det.

Ifølge ase Frandsen - Knuds barnebarn lå de mange breve fra Utah i en af chatollets mange skuffer i hendes barndom. Og derfor er det historisk ekstra sjovt - for det er netop ase som afleverer brevene til lokalhistorisk arkiv i Otterup. Hvilket fører til at daværende arkivleder Margit Egdal skriver slægtskrøniken Mads Nielsen, David og Mette Marie i Guds eget land.

Den . februar modtager jeg en mail med nedenstående tekst fra Ulrik Damsted, oldebarn til Knud samt ovenstående billede af Mads Nielsens chatol stående i Ulriks kælder på hans ejendom i Seden.

Hej rne

Her er et billede af Mads Nielsens svendestykke.

Jeg vil mene det er fra ca. , da han er født i .

Det har stået ved Knud Madsen Damsted (søn), ved Johannes Georg Damsted(søn),

Ved Ruth Hansen(datter), og står ved Ulrik Damsted(søn).

Chatollet måler ca. br. h. cm.

På side i bogen om Mads Nielsen er chatollet nævnt.

Jeg ved ikke om du har nogen ide om det kan være interessant noget sted, så lad mig høre.

Det kan sagtens tåle en renovering.

Hilsen Ulrik

Denne mail fra Ulrik førte til at chatollet er blevet renoveret og er overtaget af Ulriks niece Trine Damsted ebeloe og står i dag i hendes stuer til minde om en svunden tid.

, men vælger at bede sin søn Mads om at komme hjem og hjælpe hende med driften. Mads var netop blevet udlært tømrer og er en ung mand på år, men påtager sig opgaven som moderens hjælper.

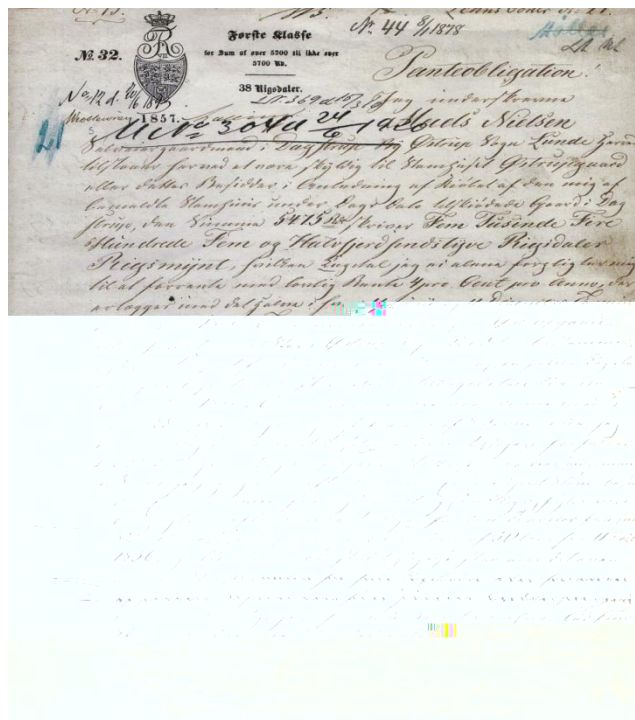
Moderen dør den . maj . Samme år bliver han gift med datteren Gjertrud Cathrine fra Hjorslevgård, som er en af egnens større selvejergårde ejet af David Hansen og Kirsten Gjødesdatter.

De bliver gift i Otterup Kirke den . november henholdsvis år (Mads) og år (Gjertrud Cathrine) gamle. Med dette giftermål gifter Mads sig over sin stand, hvilket ikke var almindeligt på den tid.

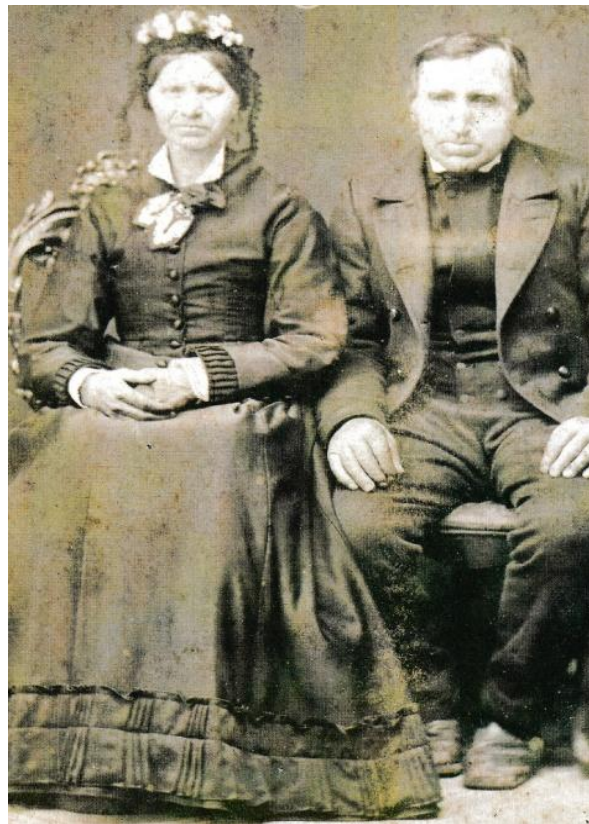
I årene inden moderens død hjælper Mads sin mor med driften af gården og efter hendes død indtræder han i hendes fæstebrev. Men ifølge fæsteprotokollen for Østrupgaard skriver Mads først under på et fæstebrev den . . - næsten år efter moderens død. Hvorfor der går dette åremål får vi aldrig at vide, men kan konstaterede at sådan er det gået.

ligesom sin svigerfar på Hjorslevgaard og som sikkert har været til inspiration for Mads Nielsen også at blive selvejer. Han må have haft en god økonomi siden han kunne købe gården.

,
som både han og hans forældre har været fæstebønder på. Gården er på hartkorn, TR og , Skp alt med samme bygninger, besætning og inventarium samt avlede sæd, høe og foder såvelsom bygningernes assurancesum. (Teksten på gårdens størrelse er afskrift fra den kopi af skødet som rne modtog af Erling Daugaard under Slægtsforeningen Damsteds år jubilæum den .september hos familien Daugaard og på Mads Niensens gamle gård). Købesummen var . rigsdaler og med . rigsdaler i udbetaling. Se kopi af skødets sidste side - siden hvorpå Mads Nielsen har sat sin underskrift:

Eftertiden har ingen bryllupsbillede af Mads og Gjertrud Cathrine, men vi har følgende billede af de to. Det siges at være taget nogle dage før Mads rejste til Utah i 1854. Måske derfor deres alvorlige udtryk.

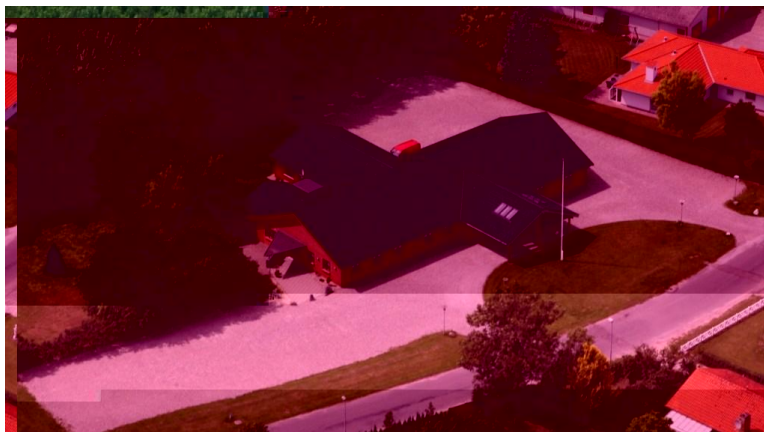

Danmark var i krig i årene 1807 - 1814 kaldet Treårskrigen. Med reference til Margit Egdals bog om Mads Nielsen fortæller hun på side 12, at i 1813 bliver Mads Nielsen indkaldt til krigstjeneste. Men hans kloge mor Gertrud Madsdatter benytter sin ret til at søge Mads fritaget for krigstjeneste, fordi han skal hjælpe hende med at passe gården efter mandens død.

Danmark får den 5. juni 1814 sin første grundlov efter enevælden. I loven åbnes der op for religions frihed, hvilket betyder at nye trossamfund kan komme ind i landet eller dem som er i landet bliver lovliggjorte. Denne ændring om religions frihed skal senere få stor betydning for Mads og Gjertrud Cathrines ægteskab og slægten Damsted. Jeg formoder de på gården har haft besøg af en af missionærerne fra mormon kirken som gik rundt på Nordfyn for at missionære. Mads må have fundet sympati for mormon troen for bliver han døbt mormon. I årene herefter går han og forsøger at få omvendt sin familie, hvilket aldrig lykkedes. På den tid måtte alle omvendte mormoner rejse til Utah for at få gennemlevet deres tro. Mads tager derfor den store beslutning at forlade sin familie, gården og egnen omkring Daugstrup og rejser i 1854 til Utah og kommer aldrig hjem igen.

Der er aldrig blevet skrevet og fortalt ret meget om Gjertrud Davidsdatter. Vi ved hun er født på Hjørlevgaard en større selvejergård som lå ca. en kilometer fra Kvindevadet i 1814.

Dette billede er et luftfoto fra af Hjørlevgaard fundet på nettet via siden Danmark set fra luften. Gården har sikkert ændret sig siden Gjertrud Cathrines forældre havde gården, men adressen er den samme.

Her i eksisterer gården ikke længere - blev revet ned i érne i forbindelse med Otterup Kommune udlagde området til erhverv. Hvor gården lå dengang driver Susanne Co. nu selskabslokaler under navnet Fru Nielsens Køkken - der er spisested/udlejningslokaler for Otterup og Omegn. Ovennævnte foto fra Fru Nielsens hjemmeside af . Ligeledes har eftertiden arvet en del af Gjertrud Cathrines gamle arbejdsredskaber som jeg formoder hun har siddet og arbejdet med inde i de gamle mørke stuer. Får må de også have haft på gården, således de har været selvforsynende med uld.

Disse tre redskaber er en som alle er fra gården i Daugstrup formodentlig omkring år . Redskaberne står i dag i stuerne hos Gurli og Jens Erik i Korup. Gurli er tipoldebarn til Mads og Gjertrud Cathrine. ne har under et af sine mange besøg hos Gurli og Jens Erik taget et foto af de tre redskaber og placeret dem under hjemmesiden for under Gjertrud Cathrine samt på nedenstående minder fra Daugstrup.

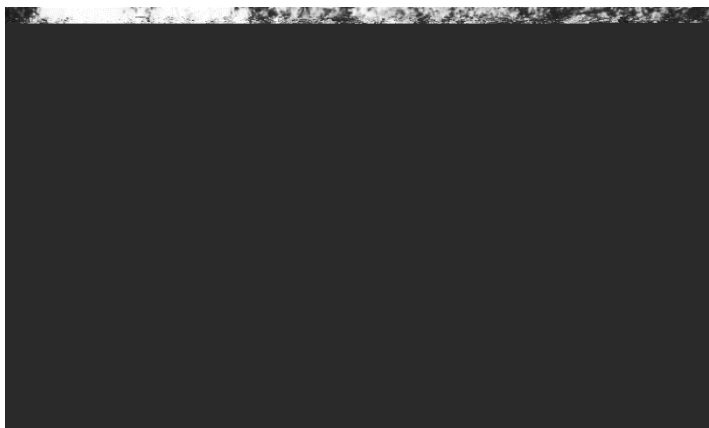
I perioden fra til får ægteparret børn - drenge og en pige som dør som femårig. I det følgende vil jeg kort omtale deres børn herunder lidt om deres voksenliv:

Da han skal døbes er der kommet en kongelig forordning, som betyder at alle folk på landet skal have et egentligt efternavn og ikke som skik var faderens navn efterfulgt af søn eller datter f.eks. Davidsdatter. Den lokale præst pastor Lassen havde påtaget sig den opgave, at han drog rundt på gårdene for at give hver enkelt familie deres eget efternavn. Ligeledes hos Mads og Gjertrud Cathrine kom pastor Lassen på besøg for at komme med et forslag til deres familienavn. Med reference til Margit Egdals bog om Mads Nielsen fortælles det på side følgende: Ud for Mads Nielsens gård lå et gadekær, hvor heste og kreaturer kunne drikke, og hvor man undertiden kørte vognene ud for at holde hjulene tilpas fugtige eller lægge kar eller andre ting ud, for at de ikke skulle falde i staver. Dette gadekær kaldte man damstedet, det gav pastor Lassen ideen til familiens nye navn.

Derfor blev deres førstefødte døbt Niels Madsen Damsted, ligesom de kommende børn blev det.

Niels er udlært møller og har bl.a. arbejdet på Egebjerggaard, gernæs Mølle og på Kaleko Mølle hvor han ejede ovenstående ejendom som ligger ved siden af Kaleko Mølle. Begge fotos har jeg fotograferet efter et besøg på Diernæs Lokalhistoriske arkiv den . . . , hvor jeg via et notat på arkiv.dk fandt frem til at de lå inde med et par skøder på salg af to jordlodder. Jeg fik på arkivet taget en kopi af begge skøder.

For eftertiden er David måske den af brødrene der har sat sig de dybeste spor for slægten Damsted. David bliver også døbt Madsen Damsted, men vælger efter han i flytter til Utah for at følge sin stærke mormon tro. Her smider han Damsted væk og alene bruger efternavnet Madsen, hvilket også overgår til hans børn og enkelte bruger fortsat Madsen navnet i Utah.

Ovennævnte lille hus skulle have været Mette Marie og Davids første bolig, dengang de begyndte deres nye liv i byen Elsinore i det sydlige Utah.

Otte fra slægten var i perioden . maj - . maj på slægtsrejse til Utah for at besøge slægtninge efter David samt for at se hvilket land både far og søn tog over til for begge at gennemleve deres stærke mormon tro. Se nedenstående gruppebillede fra turen som viser et lille udsnit af de personer som vi mødte på den arrangerede reunion dag den . maj på den gamle skole i Elsinore.

Han bliver aldrig gift. Ifølge et notat om Jens Peter skrevet af hans niece Ester Damsted beskriver hun ham således:

Jens Peter var født med det handicap at han havde fingre og tæer på hver hånd og fod og jeg vil også betegne ham som det man i dag kalder for sinke. Jeg vil tro, at det for hans moder har været en stor sorg, tilmed da hun stod alene med sine bekymringer og kendte betingelserne for den tids handicappede og har villet sikre Jens Peter ved, at den der overtog fødehjemmet også forpligtede sig til, at han skulde have sit hjem der, vil jeg tro. Det har været nedfældet skriftligt, da jeg regner hende for så realistisk at hun klart så, at det ellers kunde ende på Fattighuset. Så da fødehjemmet blev solgt blev den klausul købt fri med en livrente - hvor stor den var ved jeg ikke. Jens Peter var et skikkeligt menneske, men jeg vil tro mange gange ensom, talte godt med små børn de har sikkert mange gange stået på samme udviklingstrin .

Gjøde født den 16. maj 1858 som den fjerde dreng i søskendeflokken.

Gjøde er et ikke helt almindeligt brugt fornavn. Jeg formoder han er opkaldt efter sin mormors bror som også hed Gjøde fra 1754. Kan af slægtstræet se at flere af hans børnebørn også bliver døbt Gjøde som et af deres fornavne.

Blev uddannet ved landbruget. Har fortalt, at han med sine søskende gik fra Daugstrup til Odense gange ugentligt til musikundervisning. Blev kusk på Hofmansgade, kørte med firspand til Heshøj for herskabet. Blev dragon i Odense i til . Påny indkaldt - - - og . Havde først td.land i Søndersø Skov og købmandshandel. Solgte senere det halve af jorden, da der opstod sygdom. Hans kone blev opereret i det ene bryst og havde dårlige ben. Købmandshandelen blev også afhændet, således at de kun havde td.land jord. Han gik på arbejde i Søndersø Skov og i tørvemosen. Han bandt alle mulige kurve i fritiden. I mange år kærnede de smør, som han hver lørdag morgen gik til torvs med i Odense, indtil der i blev bygget et mejeri i Næsbyhoved Broby. Han arbejdede tillige på teglværket, det forreste hos Niels Hansen det bageste hos Niels Rasmussen. Da denne døde bestyrede han teglværket for enken, til datteren blev gift med Søren Severin Rasmussen, som da overtog .

Gjøde og Stine havde et hyggeligt, gammelt firelænget husmandssted ved Bogense landevej udfor den sydøstlige indkørsel til Søndersø Skov, hvidskurede, sandbestrøede gulve, alkovesenge og godt med nybagt julekage kringler og lagkage og en lille have med masser af blomsterbede, bugnende frugtbuske - det er blot nogle af de erindringer, jeg som dreng faldt i søvn fra, når vi i charabanc om aftenen skrumpede hjem efter et fødselsdagsbesøg. Stine var også fra Daugstrup. Hun fødte børn, hvoraf flere døde som spæde, de blev alle døbt Madsen, hvilket senere blev rettet i kirkebogen til Damsted. .

Som jeg husker Bedstefader og Bedstemoder i Søndersø Skov: De havde et lille landsted med nogle køer og grise. Det bedste vi vidste var, når vi skulle ud og besøge dem. Bedstemor bagte altid sådan nogle gode kager, hendes julekage var lækker. Der var så rent og Bedste havde hvidskurede gulve med sand. Hun var met proper og dygtig til at holde hus. Jeg tror, at det mange gange var hende, der satte gang i Bedstefar også. Der var mange ribs og solbær og dem var vi børn ude og hjælpe med at plukke, for de skulle sælges, så vi skulle passe på ikke at mase dem. Jeg huske Bedstemor klædt på, altid med en lang sort nederdel og underskørt. Om vinteren havde hun noget som hun kaldte en uldklokke og så gik hun med åbne bukser, de var helt åbne i skridtet, lange bukseben og lådden vrang. Hun gik også med liv , det var en bluse med lange ærmer og op i halsen til at knappe foran, tilsidst store forklæder uden smæk lige til at binde om livet, Bedstefar gik meget med grå benklæder og en blå stribet bluse og hvid skjorte af bomuldsstof, der var ikke flip, der var kun en kant i halsen og et par knapper foroven.

Når de var på besøg hos os, hvad ikke skete ret tit, så havde Bedstefar mørkt tøj på og vest hvor der var lomme til lommeuret, det hang i en kæde, som var gjort fast i et knaphul i vesten. Bedstemor var i sort fin nederdel og livstykke og altid en fin brystnål til at samle oppe ved halsen, sorte uldne strømper og sko. Bedstefar havde støvler. Til hverdag brugte han træsko eller træskostøvler.

Jeg kan huske da Bedstefar døde. Far og hans søskende var hjemme hos dem om aftenen. Bedstefar fik det godt, så han sad op i alkoven og kunne snakke med. lle troede at nu kom han sig, men han døde om natten. Far lå ude hos Bedste et par nætter, men skulle passe sit arbejde ved Carsten Pedersen ved Odense Kanal - der var langt at cykle, så det blev mig der skulle sove ved Bedstemor. Hun turde ikke være alene. Jeg gik i skole i Broby og tog derfra til Bedste. Jeg var der også da Bedstefar blev begravet, han stod ovre i laden. Det gjorde stort indtryk på mig. Der var mange med til begravelsen.

Da Hans var 15 år rejser deres far til Utah - derfor køber de tre hjemmeboende sønner gården med aftægt til deres mor som ikke rejser med til Utah og en særlig livrente til Jens Peter grundet hans svage evner. Gården driver de sammen indtil Hans i 1955 bliver gift med Laurine Larsen i Gerskov og samtidig overtager svigerforældrenes gård i Gerskov. Gården i Gerskov driver Hans indtil 1985.

Hans havde under sin barndom ligesom sine brødre fået musikundervisning i Odense. Historien siger de gik to gange om ugen fra Daugstrup til Odense for at følge undervisningen. Hans må have lært at spille på violin og han har formodentlig spillet ved diverse fester hjemme på gården. Ligeledes har han gået og komponeret sine egne melodier, for vi efterlevende har arvet hans store nodesamling af både egne melodier og tidens melodier. Da han i 1955 kommer på alderdomshjemmet i Otterup sidder han og håndskrifter alle sine melodier ned på store nodeark.

Her i 1985 er det lykkedes at få spillet seks af hans kompositioner med hjælp fra organist/musiker Carsten Sindvald ved Odense Valgmenighedskirke - eftertiden ligeledes med hjælp fra Peter Yndgaard lagt på hans hjemmeside livsfortaellinger.com hvor de seks melodier kan afspilles og høres. Ifølge Carsten har Hans været en habil spillemand som har komponeret nogle fine melodier. 3 sønner vil senere få en ældre organist til at se på nogle af de andre nodeark som alle p.t. er opbevaret hos 3 sønner for at få afprøvet deres værdi rent musikalsk.

Dette er et høstbillede fra Gerskov. Frokostpause hvor Laura er kommet ud i marken til Hans og to af deres Karle med en kurv fyldt med melmadder og sikkert også en tår hjemmebrygget øl.

Marius var en af de tre brødre som købte fødegården efter deres far rejste til Utah. Ved ikke helt hvornår han trækker sig ud af fødegården, men det kan være sket samme år som han bliver gift med Marie Kirstine i .

Det siges om Marius at han var usædvanlig alsidig - han har været både baker, maltgører, landmand og vognmand i Bullerup samt senere gårdejer i Over Kærby. De sidste mange år af sit liv var han ejendomshandler i Ilerup en lille landsby tæt på Højby. Dør i og bliver begravet på Ilerup Kirkegård.

Han og Marie fik børn, hvorom jeg bedst kan skrive om de to sønner Herman og Ejner. Herman drev i mange år camping plads i Lundeborg medens Ejner drev en vognmandsforretning i Stige. Havde bl.a. en rute fra Stige til Odense under navnet Stige Bussen fra til , hvilket år selskabet blev solgt til Odense Bytrafik.

Knud var kun år da hans far rejser til Utah og køber fødegården sammen med sine to ældre brødre Hans og Marius. Da disse to flytter bliver Knud eneejer af gården og ejer den til , hvor hans sælger gården til Jens Marius Knudsen. Hvilken slægt fortsat ejer gården.

Knud er uddannet planskolemand og dyrker på gården roser og andre planter. Da han i sælger gården siger historien at de andre brødre ikke syntes han skulle sælge deres fødehjem - men sådan blev. Knud køber Pomosa ude i Søhus - udvider sin planteskole med alt indenfor planteskole drift med primært salg til private haveejere.

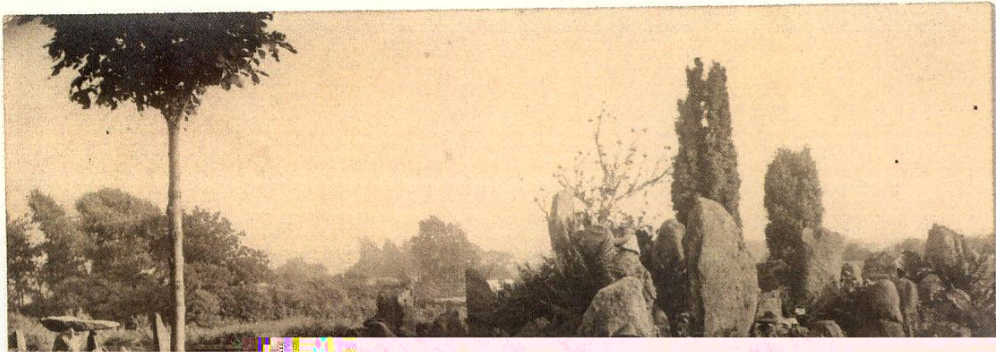
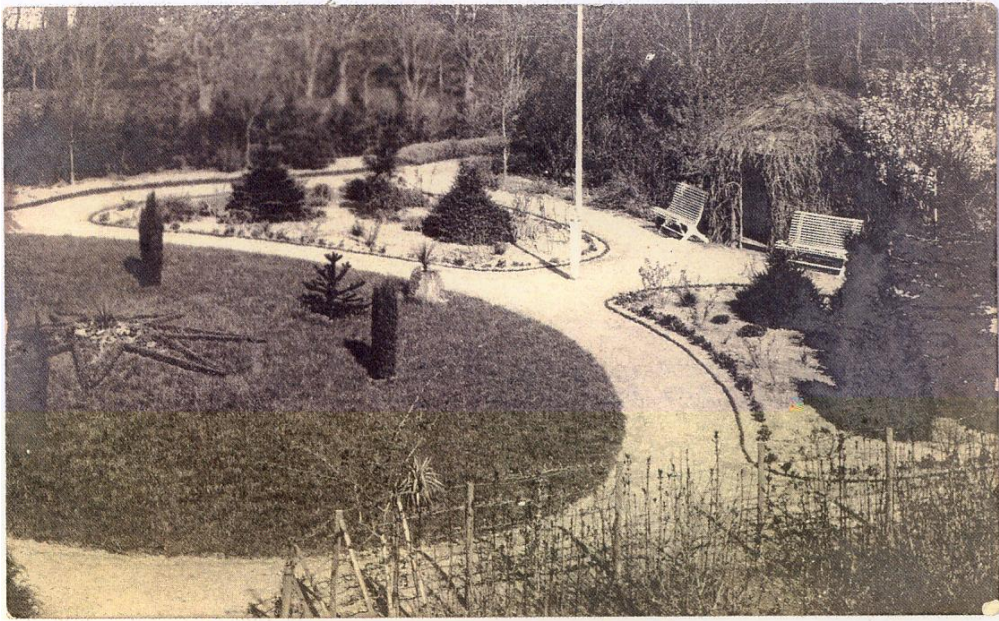
Knud bliver gift to gang da hans første kone dør. Med den første kone Karen Dorthea fik han børn medens han fik Niels med Maren Kristine.

Knud blev en landskendt planteskolemand - (der vil blive tilføjet mere stof senere).

I det følgende vil jeg vise et par historiske og nuværende billeder af haven i Daugstrup, som er blevet anlagt af familien Damsted og som familien Daugaard i dag fører videre med respekt for historien og med interesse for deres egne have ideer som passer ind i deres flotte nye bygninger.

Knud Damsted var den sidste af brødrene som ejede gården og som ifølge historien var manden bag den store stenhøj som ses på de kommende billeder. Dele af højen er der fortsat men lidt mindre end den oprindelige. Se tillige billederne af haven som den ser ud i .

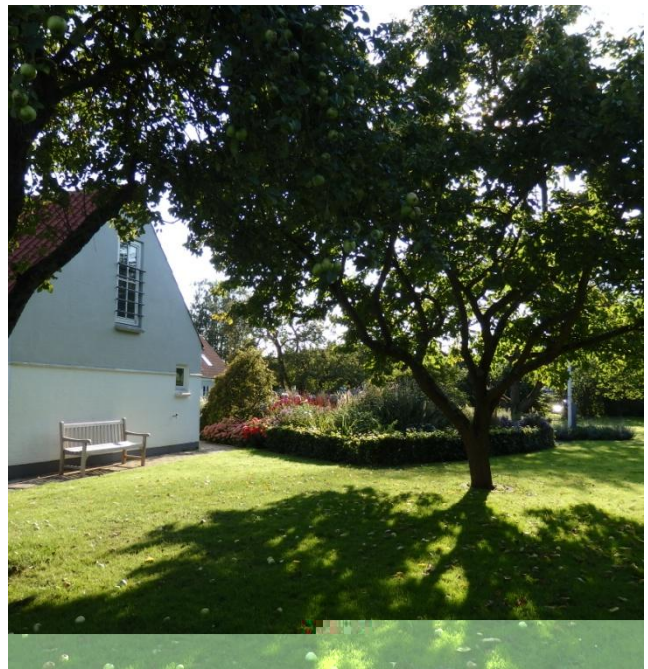

Ovennævnte to billeder er fra den tid hvor Knud ejede gården. Med hjælp fra Ulrik Damsted ved vi hvem personerne er på billederne. På det øverste billede ses brødrenes onkel Hans Davidsen fra Hjørsløvgaard broder til deres mor - på skødet har han Knuds datter Laura, herefter ses Knud med sit velkendte overskæg sammen med sønnen Johannes, næsteften ses Hans Davidsens hustru med Knuds datter Hansigne på skødet og sidst ses Knuds hustru Karen Dorthea med sønnen Karl på armen. Ulrik mente familien var samlet i anledning af sønnen Johannes års fødselsdag.

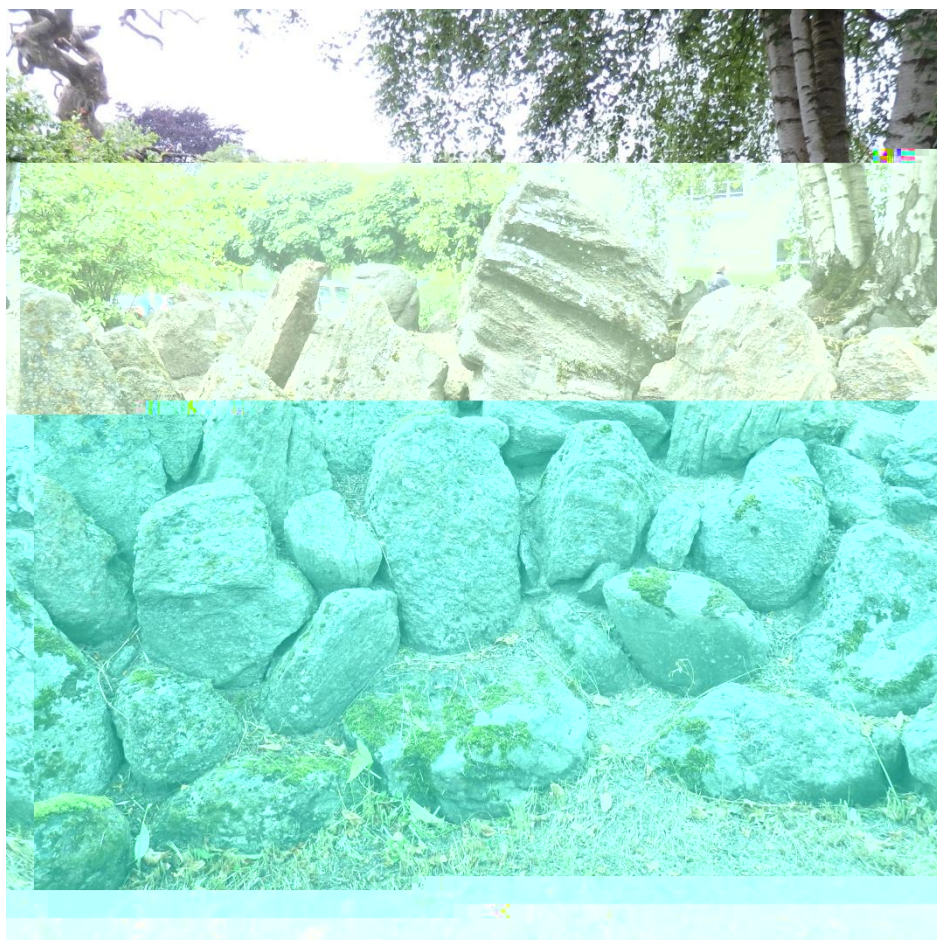
Det andet billede er det de samme personer, men sidder nu i en anden rækkefølge.

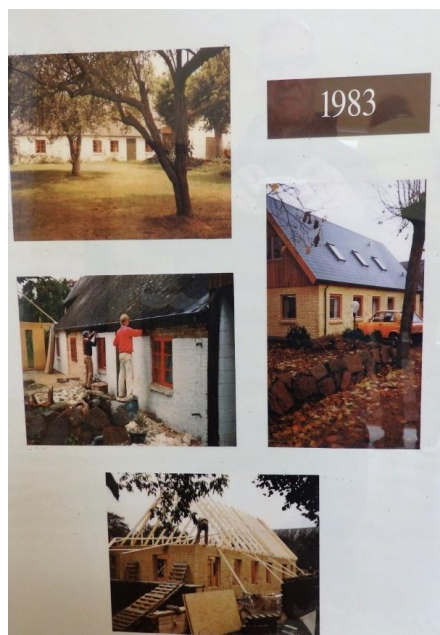
Disse to sæt billeder har vi arvet fra en ældre dame som igen har arvet dem fra sin far med minder fra den tid han tjente hos familien Knudsen i Daugstrup år og som det fremgår af billederne. Som bekendt var det familien Knudsen som købte gården i af Knud Damsted.

I det følgende har jeg forsøgt med billeder at gengive hvordan gården i nyere tid og under de nuværende ejere har forandret sig og de gamle bygninger er revet helt ned og er erstattet af mere moderne bygninger. Under et besøg hos Vivi Larsen den . marts har jeg fået lov til at fotografere de plancher familien ejer med billeder af de forandringer der er sket over tid:

Første gang Damsted slægten lånte familien Daugaards smukke hjem, var ved receptionen for udgivelse af slægtskrøniken: Mads Nielsen, David og Mette Marie i Guds eget land , den . maj . Se det officielle foto fra receptionen.

På billedet ses fra venstre Ingrid Bundgaard (oldebarn til Mads Nielsen) de to herrer med slips er henholdsvis fra mormonkirken og landbrug historisk selskab begge sponsorer af bogen. I den grønne kjole bogens forfatter Margit Egdal, ase Frandsen (oldebarn til Mads Nielsen), herefter Vivi og Erling Daugaard.

Slægtsforeningen Damsted blev stiftet . november på Otterup Hotel. Derfor blev der i igen spurgt om vi måtte afholde foreningens - svaret var et venligt ja det må I gerne og det skal være inde i vore stuer. Det tilbud takkede vi selvfølgelig ja tak til og der blev afholdt en stor med deltagelse af medlemmer fra slægten Damsted:

Vivi og Erling Daugaard byder velkommen

nette, Ulrik og ase får overrakt blomster.

Ester Pedersen får også blomster som tak for hjælpen i bestyrelsen.

Inger Eriksen fik også blomster overrakt af rne.

Der blev hygget og snakket over kaffebordene.

for ca. medlemmer af slægten hvor vi otte fra rejsegruppen fortalte om vore tur til Utah hvor vi mødte en masse efterkommere af David og Mette Marie. Se billeder fra stuen gruppebillede fra haven i Daugstrup.

Dette billede er af de flotte historiske piletræer langs Grusgyden i Østrup, fotograferet af [rne marts](#) .